

¹Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježíšova matka; ²na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. ³Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: „Už nemají víno.“ ⁴Ježíš jí řekl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina.“ ⁵Matka řekla služebníkům: „Udělejte, cokoli vám nařídí.“ ⁶Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému očišťování, každá na dvě až tři vědra. ⁷Ježíš řekl služebníkům: „Naplňte ty nádoby vodou!“ I naplnili je až po okraj. ⁸Pak jim přikázal: „Teď z nich naberte a doneste správci hostiny!“ Učinili tak. ⁹Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno – nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli – zavolal si ženicha ¹⁰a řekl mu: „Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli.“ ¹¹Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili.

To víno vytrysklo z hlubin, o kterých neměl tušení nikdo z přítomných – ani žena, která ho porodila, ani nejbližší učedníci, ani vsudypřítomný personál, ani více či méně rozjaření hosté... Bylo to víno, jaké ještě neochutnali. Jediné svého druhu – jediné na světě. Teď teprve zjistili, co to je pít opravdu dobré víno. Od té chvíle nabral společný zpěv 104. žalmu úplně jiné grády: „Dáváš víno pro radost lidskému srdci, až se tvář leskne víc než olej.“ Svatba v Káně – to byla ta svatba, na které to přetévalo radostí. A byla to radost nevynucená, nebyla v ní špetka křečovitosti, byla to radost, která spojovala všechny přítomné, ale nikoho nepřeválcovala... Byla to radost, do které se vešel i smutek, jestli se to tak dá říct. Asi jako že dobré víno v sobě může mít i trpkost. Byla to radost, která vytryskla z hlubin. *Třetího dne* (byla svatba v Káně). „*Ještě nepřišla má hodina*“ (řekl Ježíš). Nikdo z přítomných neměl tušení, ale my díky této nápovědě tušit můžeme – proč to víno bylo tak dobré a radost opravdová. Protože vytryskly z těch hlubin, kde se kříž setkává se vzkříšením a kde vzkříšení nese stopy kříže. Opojná radost v Káně Galilejské, to nebyla radost na jeden večer, radost, která starosti odloží až na ráno. To byla radost, která trápení všech přítomných přijme a přetvoří.

„Už nemají víno,“ řekla Marie Ježíši a přece po něm nechtěla zase tolik... „No to nemyslíš vážně,“ řekl Ježíš Marii a píchlo ho při tom v boku, protože neuměl dát málo – neuměl zaplácnout večer laciným vínem a na ráno plácnout provizorní náplast. Jako by ránu na duši nikdy nezaplácl laciným chlácholením. Nebo radostí, která neví nic o bolesti těch druhých. Až bude sedět s učedníky u poslední večeře, pak bude mluvit o víně a o radosti, ale teď? To víno vytrysklo z hluboké bolesti, o které zatím neměl nikdo ani tušení – z bolesti, která měla smysl a třetího dne se přetvořila v opravdovou, hlubokou a opojnou radost.

Ale pro koho se to víno nakonec rozlilo, kdo všechno ho měl ochutnat? Myslím, že napít se měli všichni přítomní. Samozřejmě všichni hosté, kterým se vyprázdnila sklenka, kteří svůj pohár vypili až do dna – to je jasné, o to přece šlo. Každý z hostů strávil svůj čas na světě... tedy na svatbě... trochu jinak. Ale všichni pili v průběhu večera kde co a ten svůj čas využili, jak uměli. Jedni tancovali na zemi a druzí na stole. Někdo prospal celý večer pod stolem. Někteří se pohádali a možná i poprali, další dva se usmířili; jedni tesknili a druzí byli šťastní, že jsou spolu. Jeden řekl něco, co neměl, a pak toho litoval – a druhý seděl v koutě a vůbec se neprojevil a ten toho litoval taky. Někdo se radoval víc a někdo míň. Jeden si donesl nějaké to víno pod kabátem a druhý doufal, že nějak bylo, nějak bude. Postupně ubývalo vína v každé sklence. Až to jedna žena vyslovila nahlas: „Už nemají víno. Zdroje vyschly.“ A ten, na koho se přítom dívala, rozhodil rukama: „To nemyslíš vážně... Tohle se přece nevyřeší dokoupením tří lahví červeného... Tušíš vůbec, co po mně chceš?“ A pak jim nalil. Nalil do jejich prázdných pohárků víno, jaké ještě neochutnali. Víno, ve kterém byly obsaženy nejružnější chutě, se kterými se v životě setkali – ale ta chuť byla proměněná a plná... a výborná. Víno, které vytrysklo z hlubin. Jako kdybyste naplnili pohár až po okraj odpuštěním, smířením, životem, láskou a radostí. Ti hosté vůbec netušili, že se něco takového v zákulisí chystá. Prostě pili ze svých pohárů a vína ubývalo a oni si ho nemohli sami doplnit.

To dobré, proměněné víno ale vytrysklo také pro všechny, kteří se nějakým způsobem účastnili dramatu v zákulisí: Ježíšova matka tím, co říkala, služebníci tím, co dělali, a učedníci tím, jak to přijali.

Marie je velice stručná. „Už nemají víno.“ Všimá si svého okolí a jeho bolestí. Všimá si, že zdroje vyschly – vyschly právě teď, v tuto hodinu – a atmosféra co nevidět zhoustne. Marie tuší, že jestli se něco *teď hned* nestane, může se to celé zavřít. Hosté nemají co pít, místo zpěvu se stále častěji ozývá věta „Kde si můžu dolít? Kde můžu načerpat? Je tu ještě nějaký důvod k radosti?“ Smutná svatba bez vína... Marie jde za Ježíšem a přimlouvá se. Ví, na koho se obrátit, když někde vyschne radost a život. Riskne, že ta její přimlůvka modlitba nebude dokonalá. A taky že není, nezvolila šťastnou formulaci. „Už nemají víno...“ Zavání to manipulací. O tu odpověď „A co já jako s tím“ si koledovala. A taky si to špatně načasovala, nebyla ta pravá chvíle. Prostě jako by se Marie v tu chvíli s Ježíšovou vůlí minula. „Co my dva máme společného...“ To jí doslova řekne její syn. „Co my dva máme společného...“ Ano, dovedu si představit, že to by nám někdy na naše přimlůvny modlitby mohl říct náš Pán. A přece to mělo smysl. Mariina přimlůvka nakonec zapadla do mozaiky toho svatebního večera. Je v tom určité napětí, těžko tomu rozumět, ale při vši neobratnosti sehrála Marie svou roli dobře a snad ji v tom můžeme následovat. Ovšem také věděla, kdy se stáhnout zpátky. „Udělejte, cokoli vám nařídí.“ Nepotřebovala mít všechno pod kontrolou.

Služebníci naplnili nádoby vodou. To byl jejich úkol. Naplnili je až po okraj. Ježíš netvoří víno z ničeho. Proměňuje vodu. Proměňuje to, co služebníci zvládli dodat. Voda pomůže hasit žízeň (nebo oheň) a taky se s ní dá umýt. Očistit se. Jan Křtítel by zajásal. Voda je tu něco, co je rozhodně užitečné. Jako třeba různá pravidla k životu. Voda může osvěžit. A průzračná voda symbolizuje čisté úmysly. Ale to všechno k radostnému životu nestačí. Smutná svatba bez vína... Na svatbě symbolizuje voda nedostatečnost. Takové ty situace, kdy si všimnete jako Marie, že někomu vysychají zdroje... že je smutný, že se bojí, že nemůže odpustit, že je vyčerpaný. A vy byste mu tolik chtěli dodat víno... ale máte jenom vodu, jenom slova, gesta, úsměvy... a sami víte, že to nestačí. Těto nedostatečnosti se ale Ježíš nebojí. „Dejte sem tu vodu.“ A nezoufejte, ani když bude trochu zakalená. S tím se dá pracovat, to se dá proměnit. Dejte tu vodu, co máte, naplňte nádoby až po okraj, a pak trochu poodstupte. Něco už prostě není na vás. Dál už to pod kontrolou mít nemůžete a nemusíte. Víno vytryskne z hlubin – tam, kde se kříž setkává se vzkříšením a kde se bolest promění v opravdovou, hlubokou a pojnou radost.